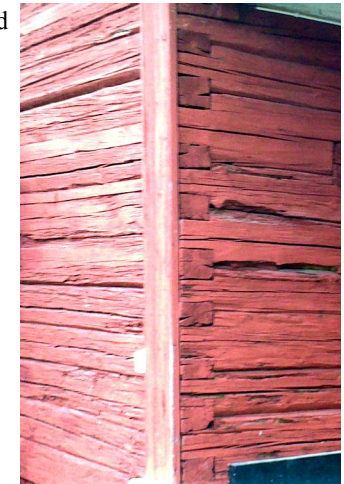

Magasinsbyggnad i Tåby, Östergötland, som tillhört socknen

Dendrokronologisk undersökning

av Torbjörn Axelson, augusti 2013

Den 23 juli 2013 tog jag 10 prover med tillväxtborrh i Sockenmagasinet² i Tåby, nära kyrkan [58° 30' 50.6" N, 16° 21' 47.6" E](#) (WGS 84). På bygganden finns monterat vad som sannolikt är gamla kyrkportar, vilka tidigare fungerat som golvförstärkning i boden, och dendrokronologiskt daterade till tiden omkring nuvarande kyrkans uppbyggnad.³ Prov togs ur sammanlagt tio stockar, fyra på övervåningen (1-4 i gavel C?), och sex nere (5-10 i vägg D). Samtliga prov är av tall, och ger intryck av att vara från ett och samma bestånd av omkring 100-åriga tallar, som fällts vintern 1804/05. Det är alltså sannolikt att allt timmer tagits på samma plats, och att byggnaden eventuellt också timrats upp i skogen varefter alltså antingen timret, eller den nertimrade byggnaden, forslats fram till den slutliga byggplatsen. Resultatet av analysen torde alltså kunna utesluta att det, åtminstone i skogsbygder, vanliga förfaringssättet, att sockenborna ålades att var för sig köra fram ett visst antal stockar för den gemensamma byggnaden, här har tillämpats. Ett sådant förfaringssätt medför nämligen beståndsspritt timmer, vilket alltså inte föreligger i detta fall. Byggnaden är uppförd ca 1805.

Korrelationsvärden

Följande diagram visar stor överensstämmelse mellan de olika proven, som ibland sannolikt kommer från samma träd och i samtliga fall antagligen från samma bestånd av ungefär 100-åriga tallar:

Correlations at their offsets between each checked member and all other checked members of the collection OgTby1

Correlation calculus based on P2Yrs: Proportion of last two years growth

An '*' indicates a very low correlation value though the overlap is not too low (corrCoeff < 0.2 and overlap > 40)

Only overlaps > 20 shown. Sum by stem is ON

"Rest" on a row or a column refers to the rest of the collection (comp. Test towards rest of collection).

Groups are: <CorrCoeff at current offset, T-test value at current offset, Overlap>

		Rest	OgTby11a	OgTby12a	OgTby13a	OgTby14a	OgTby15a	OgTby16a	OgTby17a	OgTby18a	OgTby19a	OgTby1Aa
	Years	CorrTTest Olap	CorrTTest Olap	CorrTTest Olap	CorrTTest Olap	CorrTTest Olap	CorrTTest Olap	CorrTTest Olap	CorrTTest Olap	CorrTTest Olap	CorrTTest Olap	CorrTTest Olap
Rest			0,67 8,7 93	0,68 9,1 100	0,68 9,0 95	0,69 9,7 103	0,73 10,3 93	0,69 8,0 73	0,64 7,7 86	0,67 9,0 100	0,65 7,5 77	0,61 7,4 96
OgTby11a	95	0,67 8,7 93		0,52 5,8 93	0,54 5,9 85	0,49 5,3 93	0,52 5,7 92	0,52 5,2 72	0,46 4,7 85	0,60 7,2 93	0,43 4,1 76	0,44 4,7 93
OgTby12a	101	0,68 9,1 100	0,52 5,8 93		0,50 5,4 92	0,55 6,5 100	0,58 6,8 93	0,58 6,1 73	0,51 5,4 86	0,50 5,6 100	0,50 5,0 77	0,41 4,4 96
OgTby13a	96	0,68 9,0 95	0,54 5,9 85	0,50 5,4 92		0,60 7,3 95	0,48 5,0 85	0,45 4,0 65	0,52 5,3 78	0,53 5,9 92	0,39 3,5 69	0,52 5,6 88
OgTby14a	107	0,69 9,7 103	0,49 5,3 93	0,55 6,5 100	0,60 7,3 95		0,57 6,6 93	0,52 5,1 73	0,54 5,9 86	0,50 5,7 100	0,50 5,0 77	0,51 5,8 96
OgTby15a	94	0,73 10,3 93	0,52 5,7 92	0,58 6,8 93	0,48 5,0 85	0,57 6,6 93		0,67 7,7 73	0,52 5,5 86	0,55 6,3 93	0,58 6,2 77	0,49 5,4 93
OgTby16a	74	0,69 8,0 73	0,52 5,2 72	0,58 6,1 73	0,45 4,0 65	0,52 5,1 73	0,67 7,7 73		0,42 4,0 73	0,55 5,6 73	0,47 4,5 73	0,35 3,2 73
OgTby17a	87	0,64 7,7 86	0,46 4,7 85	0,51 5,4 86	0,52 5,3 78	0,54 5,9 86	0,52 5,5 86	0,42 4,0 73		0,45 4,7 86	0,46 4,5 77	0,45 4,6 86
OgTby18a	101	0,67 9,0 100	0,60 7,2 93	0,50 5,6 100	0,53 5,9 92	0,50 5,7 100	0,55 6,3 93	0,55 5,6 73	0,45 4,7 86		0,53 5,4 77	0,40 4,3 96
OgTby19a	78	0,65 7,5 77	0,43 4,1 76	0,50 5,0 77	0,39 3,5 69	0,50 5,0 77	0,58 6,2 77	0,47 4,5 73	0,46 4,5 77	0,53 5,4 77		0,51 5,2 77
OgTby1Aa	97	0,61 7,4 96	0,44 4,7 93	0,41 4,4 96	0,52 5,6 88	0,51 5,8 96	0,49 5,4 93	0,35 3,2 73	0,45 4,6 86	0,40 4,3 96	0,51 5,2 77	

Knuttedjan - avsågade knutskallar eller dymlade bladknutar⁴?

En kronologi baserad på alla prov från magasinet ger goda korrelationer mot en rad kronologier på ett sätt som kan förväntas om virket är från området:

Cybis cDendro, Algorithm: P2Yrs: Proportion of last two years growth (2,0,T)
 Correlations between best available references and OgTby1 dated to 1804 with corr >= 0,44 and with overlap >= 106
 Results sorted according to decreasing correlation coefficient values.

	Corr	Test	lap		
all...	0,79	13,00	106	based on 14 members	
SE003-Hö	0,71	10,15	106	1998 Högelycke, Nybro (Extraterrestrial SE003)	PISY
se005-go	0,70	9,92	106	1987 Gotland (Lunds Universitet, "extraterrestrial")	PISY
swed022w	0,68	9,44	106	1987 Gotland (Schweingruber)	PISY
ESVEALAN	0,62	8,14	106	2004 East Svealand Aneby+Askersu+Bettna+Sissham+Saltsjöba	PISY
Klmrsnd	0,61	7,83	106	1873 Kalmarsund and Öland area	PISY
Sissh041	0,59	7,46	106	1883 Sisshammar (T. Andreasson)	PISY
BratPISY	0,59	7,41	106	1904 Mälardalen area, publ. Bräthen	PISY
Estonia	0,57	7,14	106	1998 Estland, (proj. Extraterrestrial)	PISY
swed302	0,51	5,99	106	1995 Naemdoe Stockholm archipelago (Updated 2/2003)	PISY
Kungsber	0,49	5,74	106	2005 Kungsberg-Järbo-Lumsheden, Gästrikland	PISY
GvleC-pi	0,49	5,67	106	2011 Hamränge & Hille, Gästrikland (east)	PISY
SödraDal	0,45	5,13	106	2005 Södra Dalarna	PISY
Grangard	0,45	5,09	106	2004 Grangärde, Dalarna	PISY
HallandP	0,44	5,04	106	2006 Halland	PISY

Noter

- ↑ Enligt Arnstberg, K-O: *Datering av knuttimrade hus i Sverige*, Nordiska museet 1976 ss 131,133, blir dymlade bladknutar med urtag på både ovan och undersidan på detta sätt vanliga i Östergötland under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. Om det är fråga om sådana knutar här, är detta alltså ett tidigt belägg för deras återkomst!
- ↑ vikbolandet.eu: Täby sockenmagasin och kyrk stall
- ↑ Axelson, T. (2013), F.d.kyrkportar till Täby kyrka. Östergötland: Dendrokronologisk undersökning

---

PDF-kopia av <http://taxelson.se/dendro/obj/OgTby1.htm>. Denna och andra dendrokronologiska studier av T. Axelson återfinns på taxelson.se/dendro/obj/

Mätvärden (rådata)

OgTby1 1 Sockenmagasin, Täby, Östergötland	PISY									
OgTby1 2 Sweden	Pinus sylvestris	25m	5831N1622E	1698	1804					
OgTby1 3 T. Axelson										
OgTby11a1710	204	149	95	127	125	124	131	121	162	129
OgTby11a1720	98	73	112	107	114	130	65	66	99	95
OgTby11a1730	90	124	151	107	117	99	114	80	74	-999
OgTby11a1740	76	67	88	96	94	101	86	63	72	92
OgTby11a1750	142	77	89	121	108	140	96	86	75	102
OgTby11a1760	75	83	75	77	87	133	107	98	57	55
OgTby11a1770	49	28	44	49	49	56	57	54	68	60
OgTby11a1780	47	34	42	37	29	25	30	25	19	21
OgTby11a1790	28	46	42	48	66	132	128	124	59	67
OgTby11a1800	100	97	88	51	47	999				
OgTby11a### DISTANCETOPITH=28										
OgTby12a1704	205	219	178	202	193	144				
OgTby12a1710	133	106	88	82	100	139	134	125	100	72
OgTby12a1720	77	64	89	74	90	97	60	52	70	90
OgTby12a1730	77	85	94	72	82	96	75	68	68	55
OgTby12a1740	46	53	70	68	67	64	66	52	55	67
OgTby12a1750	85	68	78	93	62	78	89	59	45	77
OgTby12a1760	33	61	35	61	54	50	62	42	41	46

OgTby12a1770	39	15	39	65	46	53	41	34	40	63
OgTby12a1780	30	42	43	32	23	42	45	44	31	16
OgTby12a1790	32	45	40	52	65	74	58	66	33	56
OgTby12a1800	44	52	52	40	38	999				
OgTby12a####	DISTANCETOPITH=11									
OgTby13a1701	304	307	316	228	236	191	197	150	96	
OgTby13a1710	124	99	69	97	83	103	71	82	93	77
OgTby13a1720	80	64	96	77	83	86	43	49	66	70
OgTby13a1730	63	78	73	58	55	60	57	56	69	49
OgTby13a1740	48	53	55	61	76	53	61	48	52	54
OgTby13a1750	74	53	55	75	57	49	31	38	43	69
OgTby13a1760	41	59	45	54	58	56	53	55	43	30
OgTby13a1770	31	25	42	54	70	74	82	72	61	73
OgTby13a1780	56	62	61	21	29	35	34	30	36	52
OgTby13a1790	57	92	65	86	83	86	85	999		
OgTby13a####	DISTANCETOPITH=8									
OgTby14a1698	440	328								
OgTby14a1700	293	322	335	324	340	260	244	330	299	244
OgTby14a1710	250	264	201	203	175	274	219	221	256	236
OgTby14a1720	233	168	227	189	223	211	129	137	144	196
OgTby14a1730	188	159	160	96	109	122	101	89	102	76
OgTby14a1740	70	68	90	74	80	75	64	78	61	62
OgTby14a1750	90	78	90	100	57	81	38	47	38	53
OgTby14a1760	35	42	28	39	43	47	49	56	50	49
OgTby14a1770	38	20	33	46	54	70	67	76	92	116
OgTby14a1780	74	69	67	52	65	50	48	65	69	62
OgTby14a1790	80	118	98	109	92	77	111	113	90	83
OgTby14a1800	85	97	96	86	84	999				
OgTby14a####	DISTANCETOPITH=12									
OgTby15a1711	161	152	170	152	196	150	153	149	106	
OgTby15a1720	120	131	155	136	129	148	114	118	124	112
OgTby15a1730	113	113	134	95	136	123	101	106	106	73
OgTby15a1740	75	73	84	80	86	74	70	70	84	86
OgTby15a1750	114	75	111	124	89	106	84	74	47	61
OgTby15a1760	58	63	44	62	69	88	76	70	53	55
OgTby15a1770	50	27	53	49	28	41	38	43	37	44
OgTby15a1780	41	37	36	31	43	48	44	32	22	20
OgTby15a1790	25	58	57	70	47	47	67	79	48	95
OgTby15a1800	84	78	80	67	88	999				
OgTby15a####	DISTANCETOPITH=23									
OgTby16a1731	81	115	114	106	118	106	100	119	87	
OgTby16a1740	112	113	139	153	145	158	143	106	95	98
OgTby16a1750	115	73	126	168	155	145	97	93	71	113
OgTby16a1760	89	128	105	144	132	137	146	121	87	111
OgTby16a1770	91	57	103	75	42	58	48	99	93	109
OgTby16a1780	62	74	78	62	92	100	98	80	60	52
OgTby16a1790	95	137	59	71	88	72	94	82	40	61
OgTby16a1800	84	84	63	49	57	999				
OgTby17a1718	180	161								
OgTby17a1720	190	133	167	103	113	103	58	87	99	91
OgTby17a1730	93	106	83	83	99	98	88	75	67	59
OgTby17a1740	70	73	94	63	89	116	98	79	98	126
OgTby17a1750	147	105	112	147	127	127	105	92	66	90
OgTby17a1760	85	92	68	77	79	78	87	82	71	79
OgTby17a1770	75	59	82	84	82	87	94	78	81	113
OgTby17a1780	99	99	80	54	65	57	49	74	66	69
OgTby17a1790	78	80	91	117	107	103	105	115	76	108
OgTby17a1800	98	116	104	85	107	999				
OgTby17a####	DISTANCETOPITH=25									
OgTby18a1704	159	156	164	210	157	141				
OgTby18a1710	123	108	100	169	112	153	173	154	145	108
OgTby18a1720	102	102	130	99	82	111	47	73	75	82
OgTby18a1730	88	92	84	65	85	108	93	82	134	101
OgTby18a1740	94	103	120	125	128	122	113	79	94	89
OgTby18a1750	105	70	82	101	92	79	51	56	43	84
OgTby18a1760	60	66	64	60	56	56	70	72	46	46
OgTby18a1770	49	29	40	41	30	62	75	78	76	90
OgTby18a1780	50	56	56	58	42	53	50	49	38	45

OgTby18a1790	52	90	87	66	67	91	90	104	74	72
OgTby18a1800	89	72	91	70	77	999				
OgTby18a####	DISTANCETOPIETH=4									
OgTby19a1727	141	198	301							
OgTby19a1730	229	159	147	102	196	311	179	149	134	129
OgTby19a1740	133	136	136	130	142	119	94	59	57	66
OgTby19a1750	97	107	103	113	127	116	92	77	40	67
OgTby19a1760	61	62	37	61	66	95	96	86	48	55
OgTby19a1770	69	41	70	65	60	61	66	80	91	105
OgTby19a1780	68	72	64	57	64	73	66	56	42	45
OgTby19a1790	37	54	51	69	63	69	79	60	48	55
OgTby19a1800	53	54	78	63	73	999				
OgTby19a####	DISTANCETOPIETH=9									
OgTby1Aa1708	363	314								
OgTby1Aa1710	366	371	248	340	277	300	176	211	255	143
OgTby1Aa1720	132	114	151	103	163	233	97	70	86	129
OgTby1Aa1730	120	159	196	150	137	189	148	146	141	123
OgTby1Aa1740	98	103	139	118	126	120	138	103	79	50
OgTby1Aa1750	102	78	80	118	126	101	86	91	40	60
OgTby1Aa1760	44	42	32	64	45	52	79	79	47	50
OgTby1Aa1770	47	30	39	50	60	58	47	41	49	83
OgTby1Aa1780	55	25	37	29	40	21	22	19	22	23
OgTby1Aa1790	15	35	37	50	48	32	20	25	14	22
OgTby1Aa1800	18	15	20	17	28	999				
OgTby1Aa####	DISTANCETOPIETH=7									